

Nr 235.

Av herr **Röing**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 89, angående godkännande av tullverkets utgiftsstater för tiden 1 januari—30 juni 1923 m. m.

I proposition nr 89 angående tullverkets utgiftsstater m. m. har Kungl. Maj:t tagit avstånd från flera av 1914 års tullkommissions förslag såväl i fråga om organisationen av tullverket som i fråga om löne regleringen för dess personal. Ehuru jag fortfarande gillar de av nämnda kommission framförda förslag, anser jag mig dock på grund av det nuvarande tidsläget, som vid tiden för kommissionens arbete ej kunde förutses, böra avstå från någon framställning härom med undantag dels i fråga om tullförvaltarnas avlöningsförhållanden, enär ett godkännande av Kungl. Maj:ts förslag i denna punkt synes mig innebära en allvarlig fara, dels i fråga om tullfullmäktiginstitutionens införande, vilket senare spörsmål jag behandlat i föregående motion.

Enligt nämnda proposition skulle tullförvaltaretjänsterna hänföras till respektive 11, 13, 14, 15 och 16 lönegraderna. En dylik placering av dessa tjänster komme att medföra en avsevärd försämring för tullförvaltarna i deras nuvarande avlöningsförmåner (se bil. I) och kan endast motiveras genom en undervärdering av de arbetsuppgifter, som åligga dessa tjänstemän.

Åt tulltjänstemannen är anförtrott ett synnerligen ansvarsfullt och grannliga beskattningsarbete, som ofta är av den beskaffenhet, att det efteråt ej kan kontrolleras. *Effektiviteten av tullverkets såväl gränsskyddande som näringskyddande och beskattande verksamhet är i stor utsträckning beroende på den enskilde tulltjänstemannens personliga kvalifikationer.* Men om i regel stora krav ställas på tulltjänstemannen, så gäller det framför allt tullförvaltarna, som utgöra så att säga ryggraden inom tullförvaltningen. Bliva ej tullförvaltaretjänsterna rekryterade med *Bihang till riksdagens protokoll 1922. 4 saml. 67 häft. (Nr 233—235.)* 2

verkets bästa och dugligaste män, kan det ej fungera på ett tillfredsställande sätt. Den självständiga ställning, som tilldelats dessa tullförvaltare, som lyda direkt under tullstyrelsen, ger dem en maktbefogenhet, varigenom de kunna utöva ett avsevärt inflytande på trafiken, liksom ock statens intressen i hög grad äro beroende på deras tjänstutövning.

Av ålder har också vid löneregleringarna inom tullverket tagits hänsyn till dessa förhållanden, och man har såväl i statens eget som i trafikens intresse sökt giva dessa tjänstemän en mot mindre önskvärda sidoinflytelser av olika slag skyddad ekonomisk ställning. De nuvarande tidsförhållandena giva nog ej anledning att frångå denna av klok försiktighet dikterade princip, vars brytande kan innebära en betydlig risk.

Men för att kunna vinna dugande män till tullförvaltaretjänsterna är ett oundgängligt villkor, att dessa ansvarsfulla och krävande poster ej bli för lågt avlönade, som skulle bli fallet, om Kungl. Maj:ts förslag komme att antagas. Och detta förslag är ej ägnat att befordra den arbetsglädje och den intensitet i arbetet, som i nu rådande brydsamma tider ej minst på tullförvaltningens område mer än någonsin äro behövlige.

Jag anser därför en förbättring i Kungl. Maj:ts förslag i fråga om tullförvaltarnas avlöning vara av behovet påkallad, och synes en sådan lämpligen kunna ske genom en anslutning till 1914 års tullkommissions hemställan i denna punkt. Här uppdelas tullförvaltarna i 4 klasser och placeras i respektive lönegrader 12, 14, 15 och 17. Genom uppdelning endast i 4 klasser har man tillmötesgått ett av tulltjänstemännen länge framfört och enligt mitt förmenande väl motiverat krav (1908 års tullkommissions betänkande sid. 209).

Till de av tullkommissionen föreslagna tullförvaltaretjänsterna i högsta klassen (klass I) böra också hänföras tullförvaltaretjänsterna i Göteborgs och Malmö frihamn samt till de i klass 2 föreslagna även tullförvaltaretjänsten i Stockholms frihamn.

Kostnaderna för denna föreslagna höjning av tullförvaltaretjänsterna uppgå till omkring 40,000 kronor eller för den nu avsedda tiden, den 1 januari—30 juni 1923, 20,000 kronor, vilket belopp med lätthet torde kunna kompenseras genom besparingar å andra utgiftsposter i tullverkets utgiftsstater, och vill jag härvid särskilt framhålla *kustbevakningskontrollörsinstitutionen*.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle befälet över kustbevakningen överflyttas från tullförvaltarna på 3 kustbevakningskontrollörer med undantag för första kontrollörsdistriktet, som skulle lyda under tullför-

valtaren i Haparanda. Denna organisation synes mig både opraktisk och oekonomisk. Varje kontrollör finge ett så stort distrikt, att han svårligen kunde på ett för trafiken och personalen tillfredsställande sätt utöva sitt befäl. Så t. ex. skulle den i Stockholm stationerade kontrollören få ett distrikt, som skulle sträcka sig ända upp till Piteå samt därtill Gottland. Svårigheten för kustbevakningspersonalen på Gottland att vid förefallande behov få behöfliga order av kontrollören i Stockholm, som kanske vore på tjänsteresa långt uppe i Norrland, torde vara uppenbar. Att kustvakten först skulle rapportera strandningen för kontrollören och därefter tullförvaltaren, varefter dessa i mera krävande fall skulle samråda (sid. 84), synes mig vara en föga tidsenlig form, ty just i krävande fall är snabbt handlande mer än annars av nöden.

Enda förklarliga anledningen till den föreslagna kustbevakningskontrollörsinstitutionen förefaller mig vara, att tullförvaltarna anses olämpliga utöva befälet över kustbevakningen, men detta motsäges därav, att tullförvaltaren i Haparanda, som utövar befälet över ett femtiotal bevakningsmän vid gränsen mot Finland och således redan därigenom är mer arbetstyngd än flertalet andra tullförvaltare, föreslås att jämväl utöva kustbevakningsbefäl i Haparanda, Luleå och Piteå tullkammardistrikt.

Mycket tveksam om lämpligheten av den föreslagna kontrollörsinstitutionen (sid. 85) föreslår vederbörande dessa befattningars uppförande endast på extra stat för att vinna erfarenhet. Den nuvarande tiden med ständiga försök till olovlig varuinförsel tyckes dock vara föga ägnad för experimenterande i fråga om kustbevakningen.

Kostnaden för den föreslagna kustbevakningsinstitutionen blir ej obetydlig. Räknar man avlöningen för 3 kontrollörer och 3 kammarskrivare till i runt tal 40,000 kronor, resekostnader till minst 15,000 kronor, hyra för tjänstelokaler, expenser m. m. till 15,000 kronor, samt om dessutom hänsyn toges till kostnaderna för vikarier för semester, eventuell sjukledighet m. m. och för dessa tjänstemäns pensionering, så kommer man till en årlig *direkt* utgift på över 80,000 kronor. Men genom att personalen inom distrikten kommer att stå under olika befäl, kan den ej lika förmånligt utnyttjas som under enhetligt chefskap av tullförvaltarna i respektive distrikt (se bil. 2), vilket skulle hava till följd ökat personalbehov med ty åtföljande ökade kostnader. Dessa *indirekta* kostnader böra läggas till de 80,000 kronorna, då man skall beräkna utgifterna för den föreslagna kustbevakningskontrollörsinstitutionen. Denna avsevärda utgift synes mig så mycket mindre motiverad, som jag anser, att tullförvaltarna bättre kunna utöva befälet över

kustbevakningen än de föreslagna 3 kontrollörerna. Minst 10 kontrollörer torde vara erforderliga, för att den föreslagna nya institutionen skulle bli likvärdig med tullkommissionens förslag om tullförvaltarnas kustbevakningsbefäl. Härvid vill jag ock erinra om att den föreslagna kustbevakningsinspektören skall utöva en effektiv inspektion av kustbevakningen (sid. 75).

På grund härav hemställes,

att tullförvaltarna i överensstämmelse med tullkommissionens förslag uppdelas i 4 klasser och placeras i respektive 12, 14, 15 och 17 lönegraderna, samt

att framställningen om inrättandet av 3 kontrollörer och 3 kammarskrivare för kustbevakningen måtte avslås, och befälet över kustbevakningen i stället överlämnas åt tullförvaltarna inom respektive distrikt.

Stockholm den 18 mars 1922.

Erik Röing.

I motionen instämma:

<i>Edvard Lithander.</i>	<i>Malte Sommelius.</i>	<i>P. Valerius Olsson.</i>
<i>J. Fjellman.</i>	<i>Bj. Holmgren.</i>	<i>Th. af Ekenstam.</i>
<i>Adolf Wallerius.</i>	<i>Erik Laurén.</i>	<i>G. A. Björkman.</i>
<i>Dan. Poppius.</i>	<i>Ruben Wagnsson.</i>	<i>Lars Dalgren.</i>
<i>Jakob Pettersson.</i>	<i>Per Pehrsson.</i>	<i>Cl. Lindskog.</i>
<i>Carl Knutsson.</i>	<i>Karl Starbäck.</i>	<i>Nils Holmström.</i>
<i>H. Kinmanson.</i>	<i>C. M. Brännberg.</i>	<i>Ernst Lindley.</i>
	<i>Erik Nylander.</i>	

Bilaga 1.

Tablå över tullförvaltarnas i nedannämnda städer avlöningsförmåner.

	1876 ¹	N u					Enligt löneredgeringskommitténs förslag					Skillnad
		Begynnelse-lön	Lönstillägg	Tillfall. lönstillägg	Dyrorst-tillägg	Dyrstids-tillägg grundt. 104	Extra inkomster ²	Summa	Begynnelse-lön	Dyrorst-grupp	Dyrstids-tillägg grundt. 84	
Norrköping (16)...	6,000	6,300	1,000	300	4,809	520	12,929	8,100	E	3,368	11,468	— 1,461
Kalmar (15)	5,000	5,500	960	—	4,159	1,630	12,249	6,984	D	2,957	9,941	— 2,308
Landskrona (15) ..	5,000	5,500	960	—	4,159	705	11,324	7,212	E	3,041	10,253	— 1,071
Oskarshamn (14) ..	3,500	4,800	930	—	3,742	1,045	10,517	5,952	C	2,577	8,529	— 1,988
Ystad (14)	4,000	4,800	930	—	3,742	1,370	10,842	5,952	C	2,577	8,529	— 2,313
Uddevalla (13) ...	3,500	4,000	870	—	3,249	1,040	9,159	5,790	D	2,516	8,306	— 853
Umeå (13)	4,000	4,000	870	300	3,420	1,023	9,613	6,000	E	2,595	8,595	— 1,018
Ronneby (11)	3,000	4,000	870	—	3,249	1,300	9,419	4,608	C	2,083	6,691	— 2,728
Falkenberg (11)...	2,700	4,000	870	—	3,249	1,125	9,244	4,434	B	2,017	6,451	— 2,793

¹ Flertalet tullförvaltare åtnjöt på 70-talet avsevärda sportler; så t. ex. hade tullförvaltaren i Landskrona genom sockerförtullningarna omkring 1,000 kronor om året.

² Enligt tullkommissionens tablå (Betänk. IV, sid. 277).

Bilaga 2.

Utdrag av styrelsens för Sveriges Allmänna Tulltjänstemannaförening underdåniga framställning till Konungen.

Kustbevakningen.

I ett till 1914 års tullkommission avgivet yttrande — tullkommissionens betänkande II—2, sid. 33 — har Sveriges Allmänna Tulltjänstemannaförening påyrkat indragning av kustbevakningschefstjänsterna, »enär bland dem, som äga erfarenhet rörande kustbevakningen och den nuvarande ordningen med särskilda kustbevakningschefer, meningarna alltmer torde samstämma däri, att dessa tjänster kunna med fördel indragas och befälet över den under dem nu lydande personalen överlämnas åt tullförvaltningarnas inom varje distrikt bevakningsbefäl. Den skarpa åtskillnad, som nu finnes mellan yttre och inre bevakningen och som ingalunda varit till gagn för statsverket, skulle därigenom försvinna. Oavsett att tillfällena inträffa, såsom strandningar, vidtagande av åtgärder till avvärjande av planerade smuglingar, bärgning å kusten och dylikt, vilka med nödvändighet förutsätta, att kustbevakningen i ett distrikt står till tullförvaltarens förfogande, kunna kustroddare utan men för yttre bevakningen vid olika tillfällen å en del platser med fördel användas till tullkammarens hjälp och därigenom bespara inkallning av extra personal. I tvistiga fall bruka nog kustbevakningsförmännen rådgöra med tullförvaltarna, men då de ej sortera under dem rätta de sig efter de givna råden, som de finna för gott. Eventuella klagomål få tullförvaltarna ofta nog mottaga från allmänheten, som icke känner till, att kustbevakningschefen är att träffa långt därifrån.»

Vidare framhålles att genom den av föreningen föreslagna anordningen att överlämna befälet över även den yttre bevakningen åt respektive tullförvaltare skulle vinnas en noggrannare och jämnare kontroll över kustbevakningspersonalen och samtidigt en bättre överblick över kustbevakningsområdet och större möjlighet att föreslå av förhållandena påkallad ökning eller minskning av personalen; ett starkare och intensivare samband mellan dessa och dess chef; bortfallande av onödig och tidsspillande skriftväxling samt en avsevärd besparing för statsverket.

Nu har visserligen generaltullstyrelsen i sitt förslag gått med på indragning av kustbevakningscheferna men i stället föreslagit tre kustbevak-

ningskontrollörer, som tillsammans med tre kammarskrivare skulle utöva bevakningsbefälet längs hela kusten.

De anmärkninga, som riktats mot kustbevakningschefsinstitutionen och motiverat framställningen om dess borttagande, måste naturligtvis i ännu högre grad äga giltighet i fråga om den av generaltullstyrelsen föreslagna *kustbevakningskontrollörsinstitutionen*, då vart och ett av de senares distrikt komme att bli omkring tre gånger så stort som ett av de nuvarande kustbevakningschefsdistrikten. Det komme att dröja en avsevärt lång tid, innan en kustbevakningskontrollör komme att lära känna personal- och lokalförhållandena inom sitt stora distrikt (ca 75 mil långt), och ofrånkomligt är, att han härutinnan aldrig kan komma att uppnå samma kompetens som tullförvaltaren i sitt relativt lilla distrikt. Svårigheten för personalen och allmänheten att vid förefallande behov kunna anträffa kustbevakningskontrollören inom hans vidsträckta distrikt torde också vara uppenbar. Om t. ex. på Öland någon strandning av mer invecklad beskaflenhet eller något annat av vikt inträffar, som gör kustvakten och kustöveruppsyningsmannen villrådiga, om vad som skall vid tillfället åtgöras, så lär det ej vara så lätt för dem att i en hast komma till tals med den kanske i Malmö eller på någon annan avlägsen ort stationerade kustbevakningskontrollören, som kanske dessutom är ute på inspektionsresa, då däremot tullförvaltaren i Kalmar, som ju f. n. utövar befälet över kustbevakningen på Öland, genast är anträffbar och kan giva behövliga order.

Det synes således endast ha kunnat vara kustbevakningskontrollörernas inspekterande verksamhet, som motiverat förslaget om nämnda tjänstemän. På hela östra kusten, på Gottland och Öland har emellertid denna inspektion hittills förrättats av respektive tullförvaltare, och har såväl 1914 års tullkommission som generaltullstyrelsen vitordat, att ej något varit att anmärka mot det sätt, varpå kustbevakningen fungerat, vilket måste bevisa, att den nuvarande inspektionen av kustbevakningen varit tillfredsställande. Dock har 1914 års tullkommission och generaltullstyrelsen föreslagit inrättandet av en *kustbevakningsinspektörstjänst*, vars innehavare skulle ha till huvudsaklig uppgift att inspektera kustbevakningen.

Då dessutom generaltullstyrelsen föreslagit en personalbyråchef med två byråinspektörer, som också skulle utöva inspektionsverksamhet, så synes kustbevakningen kunna bli tillräckligt inspekterad utan några kustbevakningskontrollörer.

Vad som emellertid synes föreningsstyrelsen vara det allra viktigaste i denna fråga, vilket ock i förut relaterade inlägg av Sveriges Allmänna Tulltjänstemannaförening framhållits, det är, att *all tullpersonal* inom tullkamardistriktet bör stå under *ett* befäl, för att denna personal skall kunna helt och fullt utnyttjas till nytta för trafiken och till besparing för statsverket.

På grund härav hemställas i underdånighet, att i enlighet med 1914 års tullkommissions förslag kustbevakningen inom varje tullkamardistrikt måtte ställas under befäl av respektive tullförvaltare.
